

TRONDHEIM KOMMUNE
Tråanten tjielte

Rammeavtale

Generelle kontraktsbestemmelser

Rammeavtale no-dig renovering, vannledninger inkl. kummer

mellom

Trondheim kommune (Oppdragsgiver)

org.nr: 942 110 464

og

Navn på entreprenør (Entreprenør)

org.nr: xxx xxx xxx

1. Kontraktens parter	4
1.1. Partenes representanter	4
For Oppdragsgiver	4
For Entreprenør	4
2. Rammeavtalens formål og omfang	4
2.1. Formål og omfang	4
2.2. Varighet	5
2.3. Referanser	5
3. Kontraktens dokumenter	5
4. Underentreprenører	6
4.1. Generelt ansvar for underentreprenører og personell	6
4.2. Underentreprenører tilknyttet rammeavtalen	6
5. Nøkkelpersonell	6
5.1. Nøkkelpersonell	6
5.2. Bytte av nøkkelpersonell i rammeavtalen	7
6. Avrop på rammeavtalen	7
6.1. Prosedyre for tildeling av kontrakt	7
6.1.1. Direkteforespørsel	7
6.1.2. Minikonkurranse	8
6.2. Rammebetingelser for prising og kvalitet ved de ulike avropsformene	9
6.3. Oppdrag utenfor rammeavtalen	9
6.4. Avtalevilkår	9
7. Entreprenørens plikter	9
7.1. Plikt til å svare på henvendelser	9
7.2. Tilbudsplikt	10
7.3. Taushetsplikt	10
7.4. Offentlig omtale av rammeavtalen	10
8. Plikter som gjelder for oppdragsgiver og entreprenør	10
8.1. Møter	10
9. Vederlag og betalingsbetingelser	11
9.1. Priser	11
9.1.1. Timepriser og regningsarbeid	11
9.2. Prisregulering	12
9.3. Påslagsprosent for materialer	12
10. Entreprenørens sikkerhetsstillelse	12
11. Forsikring	12
12. Endringer i rammeavtalen	13
12.1. Endringer	13
12.2. Reforhandling	13
13. Mislighold	14
13.1. Mislighold av rammeavtalen	14

13.2. Mislighold av tildelte kontrakter	14
14. Klima og miljø	14
15. Trondheim kommunes seriøsitetsbestemmelser	15
16. Tvister	15
17. Signering	15

1. Kontraktens parter

1.1. Partenes representanter

For Oppdragsgiver

Signeringsmyndighet

Navn, tittel	Tomas Eidsmo, teknisk sjef
E-post	tomas.eidsmo@trondheim.kommune.no

Myndighet til å forespørre avrop

Tittel	Avdelingsledere i Trondheim kommune
--------	-------------------------------------

For Entreprenør

Signeringsmyndighet

Navn, tittel	
E-post	

Avtaleansvarlig/kontaktperson

Navn, tittel	
E-post	

2. Rammeavtalens formål og omfang

2.1. Formål og omfang

Rammeavtalen gjelder renovering av vannledninger og kummer ved bruk av utblokking. Styrt boring, pilotrørsboring og strømperenovering inngår ikke i rammeavtalen.

Formålet med rammeavtalen er å dekke behovet for renovering av vannledning , der utblokking kan benyttes som metode, samt renovering av kummer og retilknytning av private stikkledninger. I tillegg til utblokking vil det være et begrenset behov for renovering ved bruk av tradisjonell grøftegraving i tilfeller der utblokking ikke lar seg gjennomføre.

Rammeavtalen er inngått med tre entreprenører:

1. Entreprenør rangert som nr. 1 i konkurransen
2. Entreprenør rangert som nr. 2 i konkurransen
3. Entreprenør rangert som nr. 3 i konkurransen

Oppdragsgiver for planlegger for to avrop per år, der hvert avrop består av pakking av flere tiltak. Oppdragsgiver planlegger å renovere omtrent 3000 meter per år, og øke antall meter i løpet av

kontraktsperioden. Det reelle omfanget vil likevel variere, og oppdragsgiver er ikke forpliktet til ovennevnte estimat.

Rammeavtalens estimerte økonomiske ramme inkl. opsjon på forlengelse er 415 000 000,-, mens maksimal ramme er 600 000 000,-. Dette er basert på beregning av estimert pris på 3000 meter per år som kan økes til 4000 meter per år.

2.2. Varighet

Rammeavtalen gjelder fra og med kontraktsignering og har en varighet på 2 år. Oppdragsgiver har en ensidig opsjon på å forlenge avtalen med 1 + 1 + 1 + 1 år med den enkelte entreprenør.

Varsel om forlengelse skal gis senest ved utløpet av rammeavtalen.

Med mindre annet er avtalt, skal påbegynte oppdrag ferdigstilles selv om disse har en varighet utover rammeavtalens varighet.

Kravene til fravær av avvisningsgrunner og kvalifikasjonskravene som er stilt i hovedkonkurransen skal være oppfylt av leverandør gjennom hele rammeavtaleperioden.

2.3. Referanser

Oppdragsgivers kontraktsnummer	<i>fylles inn ved kontraktsignering</i>
Oppdragsgivers arkivnummer	2026/32452
Entreprenørens referansenummer	<i>fylles inn ved kontraktsignering</i>

3. Kontraktens dokumenter

Rammeavtalen består av følgende dokumenter:

1. Rammeavtalen - Generelle kontraktsbestemmelser (dette dokumentet)
2. Referat fra kontraktsmøte
3. Oppdragsgivers konkurransegrunnlag, inkl. spørsmål og svar og evt. andre skriftlige avklaringer underveis i konkurransen
4. Leverandørens tilbud

Ved eventuell motstrid har dokumentene forrang iht. rangert rekkefølge. Eventuell overoppfyllelse i entreprenørens tilbud har forrang foran oppdragsgivers minimumskrav.

4. Underentreprenører

4.1. Generelt ansvar for underentreprenører og personell

Entreprenøren har fullt kontraktsansvar overfor Oppdragsgiver for alle ytelser, arbeider og forpliktelser som følger av denne rammeavtalen og tilhørende avrop, uavhengig av om arbeidet utføres av entreprenørens egne ansatte eller av underentreprenører/kontraktsmedhjelpere.

Kravene som stilles til godkjenning, kontinuitet og sanksjonering (mulkt) av nøkkelpersonell gjelder uavkortet for de funksjoner og roller som er tilbudt i konkurransen, uavhengig av om

enkelpersoner er ansatt hos hovedentreprenøren eller hos en underentreprenør. Enhver disposisjon, svikt eller ureglementert utskifting av personell hos en underentreprenør identifiseres fullt ut med entreprenøren selv.

4.2. Underentreprenører tilknyttet rammeavtalen

Entreprenør skal bruke følgende underentreprenører/kontraktsmedhjelpere på rammeavtalen:

Firma	Adresse	Org.nr	Fagområde

Tilpasses ved signering iht. vedlegg 4 Oversikt over underleverandører. Listen skal inneholde underentreprenører/kontraktsmedhjelpere som entreprenør har støttet seg på for å bli kvalifisert til konkurransen eller som er en del av tilbudet.

Godkjenning av bruk av underentreprenører på oppdrag forutsetter likevel oppfyllelse av kontraktens krav til bruk av underentreprenører, se blant annet Trondheim kommunes seriøsitetsbestemmelser. Ved bytte av ovennevnte underentreprenører/kontraktsmedhjelpere, må selskapet som erstatter dem oppfylle kvalifikasjonskravene som Entreprenør støttet seg på underentreprenøren for å oppfylle.

For øvrig kan Oppdragsgiver pålegge Entreprenøren å velge underentreprenører fra firma som Oppdragsgiver har rammeavtaler med. Dette gjelder kun for andre fagområder enn de som nevnt ovenfor.

5. Nøkkelpersonell

5.1. Nøkkelpersonell

Entreprenør har tilbudt følgende nøkkelpersonell på rammeavtalen:

Rolle	Navn
Prosjektleder	
Anleggsleder	
HMS-ressurs	

Tabellen tilpasses iht. tilbudet fra entreprenør i forkant av signering.

5.2. Bytte av nøkkelpersonell i rammeavtalen

Det er kun det nøkkelpersonell som ble tilbudt av Entreprenør og evaluert i forbindelse med tildeling av rammeavtalen, eller som senere er godkjent av Oppdragsgiver, som skal tilbys på

direkteavrop.

Entreprenøren kan ikke, uten Oppdragsgivers skriftlige samtykke, skifte ut personer som ble evaluert i forbindelse med tildeling av rammeavtalen eller avtalt som erstatning for en slik person. Ved bytte av nøkkelpersonell skal Entreprenøren tilby erstatningspersonell og dokumentere personellets kompetanse og erfaring relevant for rammeavtalen. Oppdragsgiver kan bare nekte samtykke dersom det foreligger saklig grunn. I de første seks månedene etter inngått rammeavtale kan Oppdragsgiver alltid nekte bytte av personell uten ytterligere begrunnelse.

Forespørsel om å erstatte nøkkelpersonell på rammeavtalen kan ikke gjøres samtidig med tilbud på direkteavrop. Dersom det på direkteavrop tilbys annet nøkkelpersonell enn de som er godkjente i rammeavtalen, har Oppdragsgiver rett til å avvise tilbudet og gå til neste entreprenør med forespørsel.

Oppdragsgiver skal svare innen rimelig tid etter Oppdragsgiver har mottatt skriftlig forespørsel om bytte av nøkkelpersonell.

Bytte av personell skal foregå for Entreprenørens egen regning og risiko. Dersom Entreprenøren etter gjentatte forsøk ikke kan tilby erstatningspersonell som Oppdragsgiver aksepterer, kan Oppdragsgiver si opp rammeavtalen med umiddelbar virkning. Oppsigelse av kontrakt skjer for Entreprenørens egen regning og risiko.

Flere eller hyppige bytter av rammeavtalens nøkkelpersonell vil kunne anses som mislighold av rammeavtalen. Det samme gjelder ved bytte av nøkkelpersonell i oppdragsavtaler. Se forøvrig mal for oppdragsavtalene for bestemmelser om bytte av personell på oppdragsavtaler.

6. Avrop på rammeavtalen

6.1. Prosedyre for tildeling av kontrakt

Rammeavtalen gir Oppdragsgiver rett til å foreta avrop på oppdrag som dekkes av rammeavtalens omfang og formål. Oppdragsgiver er ikke forpliktet til å avrope et gitt omfang oppdrag i løpet av rammeavtalens varighet. Oppdragsgiver er ikke forpliktet til avropene før oppdragsavtale er signert.

6.1.1. Direkteforespørsel

Rammeavtalens hovedregel er at oppdrag avropes gjennom direkteforespørsel. Dette innebærer at kun en av entreprenørene får anledning til å inngi tilbud på oppdraget. Rammeavtalens nøkkelpersonell og priser iht. prisboken er bindende ved tilbud på direkteforespørsel.

Oppdragene vil som hovedregel bestå av flere tiltak, og være av tilnærmet likt omfang og verdi. Oppdrag tildeles annenhver gang mellom entreprenør rangert som nr. 1 og entreprenør rangert som nr. 2 i en løpende rotasjon. Det estimeres for et (1) oppdrag i året for den enkelte entreprenør. Dersom entreprenør ikke kan ta på seg oppdraget, vil den andre entreprenøren i rotasjonen forespørres. I det tilfelle begge entreprenørene frasier seg oppdraget, vil entreprenør rangert som nr. 3 forespørres.

Et avslag på en forespørsel påvirker ikke den fremtidige rotasjonsrekkefølgen. Den entreprenøren som først mottar en forespørsel, anses å ha hatt sin tur i sekvensen uavhengig av om oppdraget aksepteres eller avslås. Ved neste avrop vil rotasjonen fortsette som normalt. Det

betyr at den entreprenøren som avsto det forrige oppdraget, står først i rekken til å motta den neste forespørselen.

Dersom ingen av entreprenørene kan påta seg oppdrag, vil Oppdragsgiver innhente tilbud utenfor rammeavtalen.

Ved avrop iht. direkteforespørsel sendes forespørsel til entreprenør via oppdragsgivers konkurransegjennomverktøy. Forespørselen skal som minimum inneholde informasjon om og krav til utførelse av oppdraget, kontraktsbetingelser og krav til tilbud.

6.1.2. Minikonkurranse

Minikonkurranse vil bli brukt i følgende tilfeller:

- Der oppdraget inneholder betydelige poster som ikke er dekket av prisboken
- Fastpriskontrakter
- Totalentrepriser
- Det er ikke mulig å oppnå 70% utslippsfri anleggs plass

Minikonkurranse kan også bli aktuelt dersom det etter forespørsel på direktavrop er klart at ingen av entreprenørene kan levere 90% utslippsfri anleggs plass uten at dette er godt nok begrunnet eller dokumentert. Se mer om dette i Del II punkt 3.7.

Ved tildeling av kontrakt etter minikonkurranse, vil dette ikke påvirke rotasjonsrekkefølgen ved direkteavrop.

Det vil bli tatt en konkret vurdering om oppdrag som nevnt ovenfor vil bli gjennomført som minikonkurranse på rammeavtalen, eller om oppdraget konkurranseutsettes åpent.

6.2. Rammebetingelser for prising og kvalitet ved de ulike avropsformene

For å sikre korrekt og forutsigbar gjennomføring av avropene, gjelder følgende skille mellom direkteavrop og minikonkurranser:

Ved direkteavrop (direkteforespørsel): Oppdraget skal prises basert på de faste enhetsprisene i avtalens prisbok. Entreprenøren plikter å stille med det spesifikke nøkkelpersonellet som ble tilbudt og evaluert i hovedkonkurransen for rammeavtalen.

Ved minikonkurranse: Konkurransen gjenåpnes i sin helhet både med hensyn til pris og prosjektspesifikke kvalitetskriterier. Leverandørene står fritt til å tilby andre priser og enhetspriser enn de som følger av prisboken, samt tilby annet personell spesifikt tilpasset det aktuelle prosjektet. Maksimal timepris og påslagsprosjenter inngitt i hovedkonkurransen for rammeavtalen kan likevel ikke overskrides.

Uavhengig av om et oppdrag tildeles via direkteavrop eller gjennom en minikonkurranse, skal samtlige kvalifikasjonskrav til selskapet, generelle kontraktskrav og alle krav i Del II alltid være oppfylt av Entreprenøren under hele utførelsen av oppdraget med mindre annet er spesifikt angitt.

6.3. Oppdrag utenfor rammeavtalen

Der hvor det er hensiktsmessig forbeholder Oppdragsgiver seg retten til å utlyse konkurransen åpent, i stedet for å benytte rammeavtalen. Typiske eksempler på dette vil være særskilte

oppdrag som krever spesialkompetanse, og/eller oppdrag inn under større enkeltprosjekter med særlig behov for samordning m.m.

6.4. Avtalevilkår

For avrop på rammeavtalen gjelder enten NS 8405:2008, NS 8406:2009 eller NS 8407:2011. Oppdragsgiver vil vurdere hvilken standard som passer best med det oppdrag som skal bestilles. Valg av kontraktsstandard vil fremgå av tilbudsforespørselen og oppdragsavtalen. I tillegg gjelder Trondheim kommunes spesielle kontraktsbestemmelser, samt Trondheim kommunes seriøsitetsbestemmelser.

Mal for oppdragsavtale ligger vedlagt rammeavtalen, og betingelsene i denne gjelder for samtlige av avrop på rammeavtalen. Eventuelle endringer vil vurderes iht. regelverket for offentlige anskaffelser, og fremgå i den konkrete forespørselen.

7. Entreprenørens plikter

7.1. Plikt til å svare på henvendelser

Entreprenøren plikter å besvare oppdragsgivers henvendelser uten ugrunnet opphold.

Entreprenøren plikter å besvare skriftlige henvendelser om direkteavrop eller deltakelse i minikonkurranser innen 3 virkedager etter at henvendelsen er sendt via Mercell. Dersom svar ikke foreligger innen fristen, har Oppdragsgiver rett til å gå videre til neste leverandør på listen. Gjentatte tilfeller av manglende eller for sent svar regnes som vesentlig mislighold av rammeavtalen

7.2. Tilbudsplikt

Entreprenør skal uten ugrunnet opphold varsle Oppdragsgiver dersom de ikke har anledning til å inngi tilbud på forespørselen/minikonkurransen. Gjentakende tilfeller av manglende tilbudsinnlevering på avrop vil regnes som mislighold av rammeavtalens betingelser.

7.3. Taushetsplikt

Bestemmelser om taushetsplikt kommer til anvendelse for Entreprenøren og Entreprenørens personale, inklusive underentreprenører. Taushetsbelagt informasjon i henhold til forvaltningsloven og annen informasjon Entreprenøren blir kjent med i forbindelse med rammeavtalen og gjennomføring av avrop på rammeavtalen, skal behandles konfidensielt og ikke gjøres tilgjengelig for utenforstående uten samtykke fra Oppdragsgiver.

Taushetsplikten gjelder også etter at rammeavtalen er opphørt. Ansatte eller andre som fratrer sin tjeneste hos Entreprenøren, skal pålegges taushetsplikt også etter fratredeisen.

Taushetsplikten er ellers regulert i den enkelte tildelingskontrakt, jf. vedlegg 7 - Avtale om taushetsplikt, personvern og sletting av prosjektmateriale. Brudd på taushetsplikten kan medføre straffeansvar etter straffeloven og heving av rammeavtalen.

7.4. Offentlig omtale av rammeavtalen

Entreprenøren må innhente skriftlig forhåndsgodkjennelse fra oppdragsgiver dersom entreprenøren ønsker å gi offentligheten informasjon om rammeavtalen (inkl. om avropsavtaler og oppdrag) utover å oppgi rammeavtalen som generell referanse.

8. Plikter som gjelder for oppdragsgiver og entreprenør

Partene skal lojalt samarbeide og medvirke til rammeavtalens gjennomføring. Henvendelser fra den annen part skal besvares uten ugrunnet opphold. Partene skal uten ugrunnet opphold varsle hverandre om forhold de forstår eller bør forstå kan få betydning for rammeavtalens gjennomføring.

8.1. Møter

Kontraktsmøte:

Det skal avholdes et kontraktsmøte før kontraktsignering (avklarende møte) for å gjennomgå og skape felles forståelse av rammeavtalen.

Det vil som hovedregel også gjennomføres kontraktsmøter for avrop på rammeavtalen.

Oppstartsmøte:

Oppdragsgiver planlegger å ha et oppstartsmøte med rammeavtalepartene etter rammeavtalen er inngått. Avrop på rammeavtalen kan gjennomføres før oppstartsmøte er avholdt. Hensikten med møte er å klarlegge forventninger, bestemmelser og prosedyrer for avrop på rammeavtalen.

Det vil bli avholdt oppstartsmøter for avrop på rammeavtalen.

Generelt:

Møter mellom Oppdragsgiver og Entreprenør skal som hovedregel finne sted i Oppdragsgivers lokaler.

9. Vederlag og betalingsbetingelser

9.1. Priser

For direkteavrop legges det til grunn de priser som fremgår av vederlagsskjema og prisbok vedlagt dette avtaledokumentet. Kontraktssum for det enkelte avrop vil fremgå av oppdragsavtalen med tilhørende bestemmelser.

Alle avtalte enhetspriser er faste uavhengig av mengden som er etterspurt i avropet, og eventuelle mengdeendringer som avtales underveis i gjennomføring av oppdraget. Med mindre annet er uttrykkelig angitt i oppdragsavtalen til det enkelte avrop, er alle priser oppgitt ekskl. mva., men inkludert toll og eventuelle andre avgifter. Alle priser er i norske kroner.

9.1.1. Timepriser og regningsarbeid

Kapittelet kommer til anvendelse for endringer i avropskontraktene der det ikke foreligger anvendelige enhetspriser og vederlagssjusteringen skjer i samsvar med bestemmelsene om regningsarbeid etter NS 8405 pkt. 31, jf. 25.8.1 flg., NS8406 pkt. 23.4 eller NS8407 pkt. 30.

Timepriser for entreprenørens egne og innleide mannskap inkluderer verneutstyr, håndverktøy og bærbart utstyr som strømaggregat, motorsag og lignende. Timepriser for Entreprenørens egne og innleide mannskap, maskiner og påslagsprosenter fremgår av tilbudets vedlegg 1.2 - Vederlagsskjema.

Tillegg for overtidsarbeid honoreres ikke uten at dette på forhånd er godkjent av byggherren.

Regningsarbeid vil bli betalt på følgende måte:

1. Medgått arbeidstid gjøres opp etter oppgitte timesatser. Det betales samme timesats uavhengig av når arbeidet skjer. Timeprisen skal i tillegg til arbeidslønn, dekke alle entreprenørens kostnader knyttet til:

- Administrasjon av endringer
- Sosiale utgifter, bevegelige helligdager og feriepenges
- Tarifferte tillegg som kjøretillegg og klesgodtgjørelse
- Brakke drift
- Brakkeleie
- Redskap
- Verktøy, inklusive arbeidernes private håndverktøy
- Materiell som rør, slanger, elektriske kabler, lamper etc
- Andel i drift, vedlikehold og leie av kompressor stasjon og verksted (inkludert maskinleie for kompressor og luftledninger) samt interne transporter av mannskap og materiell.
- Stedlig administrasjon
- Reise og diett inkl. servicebil (bil for å ha med seg utstyr for å gjøre jobben)
- Rigg og drift av byggeplass
- Fortjeneste

2. Maskinleie, inkl fører, i henhold til de priser som entreprenøren oppgir i sitt tilbud for de kategorier maskiner som det bes om pris på. Prisen for ikke spesifiserte maskiner forutsettes å stå i samme forhold til prisene for de maskiner det er oppgitt pris på.

Ventetid som skyldes byggherrens forhold betales med 50% av de oppgitte timepriser for maskin. I tillegg betales maskinførerlønn med oppgitt timepris (gjennomsnitt fagarbeider) dersom maskinfører ikke kan disponeres til annet arbeid.

Det betales bare for effektive timer med avrunding til 0,5 time.

Det betales ikke for ventetid som entreprenør har skyld i, transport, maskinstell og reparasjon.

9.2. Prisregulering

Priser i prisbok skal reguleres månedlig etter byggekostnadsindeks for veganeleg, veganeleg i alt. Påslagssetser i prisbokens kapittel 1.1.1 og 1.1.2 indeksreguleres ikke.

Det skal benyttes en reduksjonsfaktor på 5 % på den beregnede indeksendringen for å holde Entreprenørens rene fortjeneste utenfor prisjusteringen.

Den faktiske økonomiske indeksreguleringen beregnes månedlig basert på produksjonstidspunkt, men avregnes og utbetales samlet som en del av sluttoppgjøret for det enkelte avrop. Utgangspunkt for regulering er siste kjente indekstall før tilbudsfristens utløp (**sett inn indeksverdi ved tilbudsfrist**), og siste kjente indekstall på tidspunkt for utførelse av arbeid.

I minikonkurranser vil priskonkurransen gjenåpnes, og metode for eventuell prisregulering avtales derfor særskilt for hvert prosjekt.

9.3. Påslagsprosent for materialer

Påslagsprosent for materialer er en prosentsats som dekker alle tillegg til netto inntakskost på

materialer, herunder assurance, brekkasje, håndtering og lagring på byggeplass, administrasjon, risiko, fortjeneste, med mer.

Påslagsprosenten for materialer er fast og utgjør [X] % for alle avrop under denne rammeavtalen.

Dokumentasjon av inntakskost

Påslagsprosenten beregnes av entreprenørens faktiske netto inntakskost (faktisk innkjøpspris etter at alle avtalte rabatter og bonuser er trukket fra, ekskl. mva.).

Oppdragsgiver har rett til, når som helst og uten ugrunnet opphold, å kreve fremlagt kopi av originalfaktura, grossistnota eller annen dokumentasjon fra entreprenørens leverandører for å verifisere netto inntakskost på det enkelte avrop.

10. Entreprenørens sikkerhetsstillelse

Entreprenøren skal stille sikkerhet til hver avropsavtale på rammeavtalen.

11. Forsikring

Entreprenøren skal oversende kopi av gyldig forsikringsbevis for ansvarsforsikring senest ved oppstart av første avropsavtale. Dersom beviset kun har ett års gyldighet skal entreprenør årlig sende oppdatert dokumentasjon på at de fortsatt har ansvarsforsikring.

Entreprenøren skal oversende kopi av gyldig forsikringsbevis for tingforsikring for hver avropsavtale på rammeavtalen.

12. Endringer i rammeavtalen

12.1. Endringer

Oppdragsgiver har til enhver tid rett til å gjennomføre endringer i rammeavtalen som ikke er vesentlige. Slike endringer kan gå ut på at Entreprenøren skal yte noe i tillegg eller i stedet for det avtalte, at ytelsens karakter, kvalitet, art eller utførelse skal endres eller at avtalte ytelser skal utgå.

En endring må stå i sammenheng med det rammeavtalen omfatter og ikke føre til at rammeavtalen blir av vesentlig annen art enn det opprinnelig avtalte oppdraget. Hvis Entreprenøren krever vederlagsjustering som følge av endringer, skal Entreprenøren spesifisere og dokumentere grunnlaget for kravet. Vederlagsjusteringer for endringer i avropet skal skje i henhold til rammeavtalens timepriser, dersom disse er anvendelige.

Endringer i NS 3420 som er relevante for prisboken til denne rammeavtalen, anses som en ikke vesentlig endring. Både Oppdragsgiver og Entreprenør kan en gang årlig be om at enkeltposter i prosjektets prisbok oppdateres for å gjenspeile de endringene som er utført i NS 3420. Endringene kan ikke endre avtalens overordnede karakter eller forskyve den økonomiske

balansen i disfavør av Oppdragsgiver.

Det vil kunne bli aktuelt å utvide oppdragene med tilleggsarbeider som følge av at det oppstår nye lekkasjer i forbindelse med reparasjoner, og disse arbeidene av ulike årsaker ikke kan inkluderes i neste planlagte avrop. Disse tilleggsarbeidene vil kunne være et annet sted i Trondheim kommune, enn det som lå til grunn i oppdragsavtalen. Slike endringer er alltid tillatt, med mindre de innebærer en vesentlig endring av avtalen utover at arbeidene skjer et annet sted enn det som fremgår av avtalen.

12.2. Reforhandling

Oppdragsgiver har rett til å gjennomføre en formell evaluering og eventuell reforhandling av avtalens vilkår etter at rammeavtalen har vært i drift i to (2) år. Formålet med reforhandlingen er å sikre at rammeavtalen kontinuerlig reflekterer den teknologiske utviklingen, markedssituasjonen og kommunens til enhver tid gjeldende klima- og miljømål.

Reforhandlingen skal primært være begrenset til følgende områder:

- Justering og skjerping av avtalens absolutte minstekrav til klima og miljø knyttet til ny teknologi (for eksempel tilgjengelighet av elektriske eller hydrogendrevne anleggsmaskiner, ladeinfrastruktur, samt krav til tunge kjøretøy og massetransport) og knyttet til nye politiske saker (f.eks. BS 325/2025) .
- Oppdatering av administrative rutiner for miljørapportering, samt justering av bonus- og malusordninger (herunder implementere nye sanksjoner for brudd) for å stimulere til ytterligere utslippsreduksjoner.

Eventuelle endringer som følger av reforhandlingen skal dokumenteres skriftlig som et formelt tillegg til denne rammeavtalen. Endringene kan ikke endre avtalens overordnede karakter eller forskyve den økonomiske balansen i disfavør av Oppdragsgiver. Dersom partene, etter gjennomført reforhandling, ikke oppnår enighet om nye og skjerpede miljøkrav, vil avtalens opprinnelige krav og betingelser gjelde. Oppdragsgiver har da rett til å ikke utløse de påfølgende opsjonsårene med entreprenøren, uavhengig av om avtalen med øvrige entreprenører prolongeres. Bortfall av opsjoner som følge av manglende enighet om miljøkrav skjer for Entreprenørens egen regning og risiko.

13. Mislighold

13.1. Mislighold av rammeavtalen

Mislighold av rammeavtalen håndteres i henhold til alminnelig obligasjonsrettslige prinsipper i tillegg til det som fremgår av rammeavtalen. Erstatning for indirekte tap kan ikke kreves. Indirekte tap omfatter, men er ikke begrenset til, tapt fortjeneste av enhver art, tapte besparelser, tap av data og krav fra tredjeparter.

13.2. Mislighold av tildelte kontrakter

Mislighold og sanksjoner knyttet til den enkelte tildelingskontrakt er regulert i den enkelte tildelingskontrakt. Kontraktsbrudd som anses som vesentlig mislighold av tildelingskontrakter gir Oppdragsgiver rett til å heve rammeavtalen.

Se forøvrig Del 0 vedlegg 2.1 Sanksjoner for brudd på seriøsitetsbestemmelsene.

14. Klima og miljø

Entreprenøren er forpliktet til å utføre alle avrop i henhold til de miljø- og klimakravene som er stilt i konkurransegrunnlagets Del II Oppdragsbeskrivelse og kravspesifikasjon (inkludert krav til utslippsfri anleggsplass, vare- og tjenestetransport, herunder også transport av masser og avfall). Entreprenøren skal månedlig rapportere på faktisk energibruk og drivstoffteknologi for maskiner og transportmidler i tråd med rutineene beskrevet i Del II kapittel 4.4. Manglende oppfyllelse av de avtalte miljøtelsene vil bli sanksjonert med økonomisk malus ved sluttoppgjøret for det enkelte avrop, og gjentatte avvik anses som vesentlig mislighold av rammeavtalen, jf. kapittel 13.

Særskilte sanksjoner (malus) ved brudd på klima- og miljøkrav

Rammeavtalen stiller minstekrav til 90 % utslippsfri anleggsdrift og 100 % utslippsfri transport av varer og tjenester, herunder også transport av masser og avfall. Dersom Entreprenøren i løpet av avtaleperioden ikke oppfyller de kontraktsfestede miljøkravene i et tildelt avrop, eller ikke oppfyller den tilbudte utslippsfrie andelen i en minikonkurranse, vil det ilegges økonomiske sanksjoner (malus).

Malus beregnes og ilegges i forbindelse med sluttoppgjøret for det enkelte avrop, basert på den endelige, dokumenterte utslippsfrie andelen målt mot kontraktsforpliktelsen.

Malusen utgjør 0,2 % av det enkelte avrops totale kontraktssum (ekskl. mva.) for hvert prosentpoeng den dokumenterte utslippsfrie andelen ligger under minstekravet. Den maksimale økonomiske sanksjonen for manglende oppfyllelse av miljøkravet er begrenset oppad til 20 % av avropets totale kontraktssum (ekskl. mva.), noe som inntreffer dersom det dokumenterte utslippsfrie bidraget er 0 %.

Malus vil bli motregnet og trukket direkte fra ved sluttoppgjøret for det aktuelle avropet. Ileggelse av malus fritar ikke Entreprenøren fra plikten til å utbedre eventuelle andre mangler ved leveransen.

Dersom Entreprenøren i to eller flere uavhengige avrop ilegges malus for manglende oppfyllelse av miljøkravene, anses dette som mislighold av rammeavtalen. Oppdragsgiver har i slike tilfeller rett til å suspendere Entreprenøren fra rotasjonen i et nærmere angitt tidsrom, eller heve rammeavtalen i sin helhet for Entreprenørens regning og risiko (ved vesentlig mislighold).

15. Trondheim kommunes seriøsitetsbestemmelser

Entreprenøren forplikter seg til å overholde Trondheim kommunes til enhver tid gjeldende seriøsitetsbestemmelser, som ligger vedlagt konkurransegrunnlaget som et eget kontraktsdokument. Kravet til seriøsitet gjelder for hele kontraktskjeden. Entreprenøren er ansvarlig for at alle avtaler som inngås med underentreprenører og bemanningsforetak som medvirker til å oppfylle denne rammeavtalen (eller tilhørende avrop), inneholder tilsvarende bestemmelser («back-to-back»). Brudd på de vedlagte seriøsitetsbestemmelsene (herunder manglende bemanning av faglærte/lærlinger, manglende registrering i HMSREG eller ulovlige underentreprenørledd) utgjør mislighold av kontrakten og vil bli sanksjonert i henhold til

bestemmelsene Vedlegg 2.1.

Vesentlig eller gjentatt mislighold av seriøsitetsbestemmelsene gir Oppdragsgiver rett til å suspendere eller heve rammeavtalen med umiddelbar virkning for entreprenørens egen regning og risiko.

16. Tvister

Enhver tvist mellom partene om rammeavtalen skal søkes løst i minnelighet. Dersom partene ikke kommer til enighet kan hver av partene begjære at tvisten skal avgjøres ved ordinær rettergang. Vernetting er Trøndelag tingrett. Ved løsning av tvisten skal norsk rett legges til grunn.

17. Signering

Avtalen signeres elektronisk via kontraktsadministrasjonsverktøyet Merzell.